

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV
(v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady
č. 1907/2006 z 18.decembra 2006 o REACH)

Polyetylén TIPELIN

Vystavená: 20.05.2005

Posledná revízia: 16.01.2009

1. IDENTIFIKÁCIA LÁTKY / PRÍPRAVKU A SPOLOČNOSTI / PODNIKU

1.1 Identifikácia látky / prípravku

Obchodný názov: Tipelin

CAS: 25213-02-9 (Philips technológiou vyrábaný typ)
25087-34-7 (Mitsui technológiou vyrábaný typ)

Chemický názov: vysokohustotný polyetylén (PE-HD)

Registračné číslo: nepodlieha registrácii podľa nariadenia EP a Rady (ES) c. 1907/2006
(Hlava I, článok 2, odstavec 9)

1.2 Použitie látky / prípravku

Látka má širokospektrálne použitie ako napríklad: plastové obaly, rúry, rôzne diely v stavebníctve, športových potrebách, domácnosti a podobne.

1.3 Identifikácia firmy / podniku

Tiszai Vegyi Kombinát Nyilvánosan Működő Részvénytársaság, H-3581 Pf. 20. Tiszaújváros,
Maďarská republika
IČO: 05-10-000065

E-mail: sds@tvk.hu

1.4 Núdzové telefónne číslo

Tiszai Vegyi Kombinát Nyilvánosan Működő Részvénytársaság, H-3581 Pf. 20. Tiszaújváros,
Maďarská republika

Podnikový dispečing TVK, a.s. 1 (24 hod.): Tel. +36 49-522-222

Podnikový dispečing TVK, a.s. 2 (24 hod.): Tel. +36 49-526-000

Fax +36 49-526-206

E-mail: diszpecser@tvk.hu

Štátny chemický a bezpečnostný ústav, Zdravotnícka a toxikologická informačná služba
1096 Budapest, Nagyváradi tér 2., Maďarská republika

Tel:+36 1 476-6464; Bezplatná zelená linka: +36 80 20-11-99; Fax:+36 1 476-1138

E-mail: balazs.andrea@okbi.antsz.hu; Internetová stránka: www.okbi.hu

2. IDENTIFIKÁCIA NEBEZPEČENSTIEV / RIZÍK

2.1 Klasifikácia látky

Polyetylén Tipelin podľa smerníc 1999/45, 67/548, 76/769 EU a 44/2000.(27.XII) EüM sa neklasifikuje ako nebezpečná látka

2.2 Nebezpečenstvo pre zdravie ľudí:

Tipelin pri podmienkach bežného používania nemá žiadne akútne ani chronické nepriaznivé účinky na zdravie človeka.

Vdýchnutie jeho prachu môže podráždiť dýchací orgán.

V roztavenom stave môže pri kontakte s pokožkou a očami spôsobiť vážne popáleniny.

Požitie malého množstva by nemalo spôsobiť problémy.

2.3 Nebezpečenstvo pre životné prostredie

Tipelin nemá škodlivé účinky na životné prostredie. V životnom prostredí je cudzorodou látkou s veľmi pomalým rozkladom. Rozkladá sa vplyvom UV žiarenia. Je nerozpustný vo vode.

2.4 Ďalšie údaje

Je to horľavá , ale ťažko vznetlivá látka. Pri horení môžu vznikáť aj nebezpečné (napr. oxid uhoľnatý) a dráždivé látky. Prach je výbušný, pri dosiahnutí koncentrácie prachu v ovzduší nad dolnou medzou výbušnosti hrozí nebezpečenstvo výbuchu. Výrobok sa môže elektrostaticky nabíjať.

2.5 Iné riziká

Neuvádzajú sa.

3. ZLOŽENIE / INFORMÁCIE O ZLOŽKÁCH / PRÍSADÁCH

3.1 Chemická charakteristika

Polyetylén (obsahuje hexén-1 resp. butén-1 alebo propén) ko-monomér. Čierne typy (PS 380-30/302 a 7700M) obsahujú asi 2% sadzí. Sú to granule voskovitého vzhľadu.

3.2 Nebezpečné látky obsiahnuté vo výrobku

Žiadne

4. OPATRENIA PRI PRVEJ POMOCI

4.1 Všeobecné pokyny

Nevyžadujú sa žiadne zvláštne opatrenia. Pri prejave zdravotných problémov alebo v prípade pochybností upovedomiť lekára a poskytnúť mu informácie z tejto bezpečnostnej karty.

4.2 Pri nadýchaní

V prípade vdýchnutia prachu alebo dráždivých pár dopraviť postihnutého na čerstvý vzduch. Pri pretrvávajúcich ťažkostiach navštíviť lekára.

4.3 Pri zasiahnutí očí

V prípade vniknutia prachu do očí, oči vypláchnuť vodou alebo prach odstrániť ako inú bežnú mechanickú nečistotu. Pri pretrvávajúcich ťažkostiach navštíviť lekára.

4.4 Pri zasiahnutí pokožky

Prvá pomoc obyčajne nie je potrebná. Stačí, ak sa dodržia všeobecné hygienické opatrenia. Pri styku s horúcim výrobkom neodstraňovať ho z pokožky, ale popálené miesto chladiť pod prúdom studenej vody a zaistiť lekárske ošetrenie.

4.5 Pri požití:

Pri požití väčšieho množstva vyhľadať odbornú lekársku pomoc.

5. PROTIPOŽIARNE OPATRENIA

5.1. Vhodné hasiace prostriedky

Pena, prášok, pri veľkom požiari vodná sprcha

5.2. Hasiace prostriedky, ktoré z bezpečnostných dôvodov nemožno použiť

Prúd tlakovej vody.

5.3. Zvláštne nebezpečenstvo v prípade požiaru

Pri horení vzniká hustý dym. Možná tvorba oxidov uhlíka (CO a CO₂).

5.4. Zvláštne nebezpečenstvo explózie

V zariadeniach pri preprave látky (napr. pri plnení alebo vyprázdňovaní síl, cisterien, násypiek a pod.) môže dochádzať k tvorbe prachových častíc látky, ktoré pri nakumulovaní väčšieho množstva v dôsledku indukovania sa statického náboja sa môžu vznietiť alebo explodovať a je preto potrebné také miesta vybaviť vhodným odvedením statického náboja.

5.5 Ochranné pomôcky pre hasičov

Úplný ochranný oblek a izolačný dýchací prístroj.

5.6 Ďalšie údaje

V prípade veľkého požiaru, chrániť ľudí, sklady a všetko ostatné v blízkosti požiaru vodnou clonou.

6. OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOLNENÍ

6.1 Osobné preventívne opatrenia

Pozor na rozsypané granule, môžu spôsobiť pošmyknutie a pád. Nezdržiavať sa v mieste, kde došlo k rozvíreniu polymérneho prachu, aby nedošlo k jeho inhalácii. Zabrániť styku pokožky a očí s roztaveným polymérom.

6.2 Preventívne opatrenia na ochranu životného prostredia

Nesplachovať rozsypaný materiál do kanalizácie.

6.3 Doporučené metódy čistenia

Rozsypaný materiál pozametať a umiestniť do vhodných obalov (obrích vriec) alebo čistých nádob. V závislosti od stupňa znečistenia materiálu môže ísť tento na recykláciu alebo na zneškodnenie podľa platnej právnej úpravy pre odpady.

7. MANIPULÁCIA A SKLADOVANIE

7.1. Manipulácia

Dodržiavať všetky protipožiarne opatrenia (zákaz práce s otvoreným ohňom, odstránenie možných zdrojov vznietenia, zákaz fajčenia). Zamedziť vzniku prachu a výboju statickej elektriny. Dbať, aby pri manipulácii nedošlo k úniku do životného prostredia.

7.2 Skladovanie

Sklady musia spĺňať požiadavky požiarnej bezpečnosti stavieb a elektrické zariadenia vyhovovať platným predpisom. Výrobky skladovať v suchom, vetranom a zastrešenom sklade a chrániť ich pred priamymi účinkami slnečného žiarenia. Odporúčaná teplota pri skladovaní : od -20°C do + 40°C. Vzdialenosť výrobku od zdroja tepla musí byť najmenej 1m. Dbať, aby pri skladovaní nedošlo k úniku do životného prostredia.

7.3 Osobitné použitia

Nie sú uvedené.

8. KONTROLA EXPOZÍCIE / OSOBNÁ OCHRANA

8.1. Limitné hodnoty expozície

Prípustný expozičný limit pre celkovú koncentráciu polyetylénového prachu v ovzduší na pracovisku je 5 mg.m⁻³

8.2 Kontrola expozície

Odporúčaná metóda na stanovenie polyetylénového prachu v pracovnom ovzduší: gravimetria, prachomer

8.3 Kontrola pracovnej expozície

Kolektívne ochranné opatrenie:
- v prípade prachu účinné odsávanie

Individuálne ochranné opatrenia:

Pracovníci musia mať k dispozícii osobné ochranné prostriedky (OOP) na ochranu očí, dýchacích ciest, pokožky, nôh a rúk nasledovne:

oči - ochranné okuliare

dýchacie cesty - proti prašný respirátor , v prípade požiaru izolačný dýchací prístroj

pokožka - pracovný odev

nohy - uzavreté topánky s protišmykovou úpravou

ruky - ochranné rukavice vyrobené zo zmesovej tkaniny para-aramid/karbon

s tepelnou izoláciou minimálne do 270°C + kožená manžeta ako ochrana predlaktia. Ako príklad uvádzame päťprstové rukavice firmy KCL, druh „Karbo TECT s koženou manžetou“, s tepelnou izoláciou do 350 °C.

9. FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1. Všeobecné informácie

skupenstvo pri 20°C: tuhá látka

farba: bez farby

zápach: typický parafinický

9.2. Dôležité zdravotné, bezpečnostné a environmentálne informácie

hodnota pH : nedefinovaná

bod varu /°C/ : neuvádza sa

stupeň horľavosti : C3 –ľahko horľavý

dolná medza výbušnosti (prach) /g.m⁻³/: 100
oxidačné vlastnosti : neuvádza sa
tlak pár pri 20°C : neuvádza sa
hustota pri 23°C /kg.m⁻³/: 934- 964
rozpustnosť vo vode pri 20°C /g.l⁻¹/: nerozpustný
rozpustnosť v alifatických, aromatických rozpúšťadlách a chlórovaných uhľovodíkoch pri 80°C, /g.l⁻¹/: rozpustný
rozdeľovací koeficient n-oktanol/voda : neuvádza sa
viskozita pri 20°C /mPa.s /: pri danej teplote nedefinovaná
hustota pár : nedefinovaná
rýchlosť odparovania: nedefinovaná

9.3. Ďalšie informácie

teplota topenia (granúl), /°C/ : 125 - 145
teplota vzplanutia (granúl) /°C/: 350 -370
teplota vznietenia granúl /°C/ : 380-390
teplota vznietenia usadeného polymérneho prachu /°C/ : 350
teplota vznietenia rozvíreného polymérneho prachu /°C/ : 445
minimálna iniciačná energia vznietenia /J/: 1.6
spalné teplo / MJ.kg⁻¹/ : 46 - 47
sytná hmotnosť (granulát), /kg.m⁻³/: 500-550

10. STABILITA A REAKTIVITA

10.1 Podmienky, ktorým je potrebné sa vyhnúť

Samotná látka je za normálnej teploty stála.
Vyhnite sa teplotám nad 300°C, zdrojom vzplanutia, vznietenia a statickej elektriny.

10.2. Materiály, ktorým je potrebné sa vyhnúť

Chlór, fluór a silné oxidačné činidlá, ďalej aromatické a chlórované uhľovodíky, benzín a mazacie oleje

10.3 Nebezpečné produkty rozkladu

Pri vysokých teplotách za prítomnosti vzduchu alebo kyslíka dochádza k rozkladu za vzniku CO, CO₂ a H₂O.

11. TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

11.1 Akútne nepriaznivé účinky na zdravie

Podľa súčasných odborných znalostí nie je považovaný za nebezpečný pre ľudí a nemá nepriaznivé účinky na zdravie človeka.
Akútna toxicita na zvieratách
LD₅₀ orálne – potkan > 3 000 mg.kg⁻¹

11.2. Senzibilita

Nemá preukázané senzibilné účinky

11.3.Toxicita opakovaných dávok

Nie je stanovená

11.4. Účinky CMR (karcinogennosť, mutagennosť, a reprodukčná toxicita)

Nemá preukázané CMR účinky

12. EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

12.1 Ekotoxicita

Nie je stanovená

12.2 Mobilita

Nie je stanovená

12.3 Stálosť a odbúrateľnosť

Látka nemá škodlivé účinky na životné prostredie. V životnom prostredí je cudzorodou látkou s veľmi pomalým rozkladom. Rozkladá sa vplyvom UV žiarenia. Je nerozpustná vo vode.

12.4 Bioakumulatívny potenciál

Nie je stanovený

<p>12.5 Výsledky hodnotenia PBT Nie sú stanovené</p>
<p>12.6 Iné nepriaznivé účinky Produkt nie je klasifikovaný ako škodlivá alebo nebezpečná látka.</p>
<p>13. OPATRENIA PRI ZNEŠKODŇOVANÍ</p>
<p>13.1 Doporučený spôsob zneškodňovania látky Ak dôjde k nežiadúcemu rozsypaniu látky – polymérneho granulátu, zabezpečiť, aby sa nedostal do kanalizácie, kde môže spôsobiť mechanické upchanie. Zabezpečiť jeho mechanické pozbieranie a prevezenie, buď na ďalšie spracovanie, recykláciu, alebo na likvidáciu v súlade s právnou úpravou. Inak využiť v súlade s právnymi predpismi pre odpady.</p>
<p>13.2 Doporučený spôsob zneškodňovania energetické zhodnotenie R 1, materiálové zhodnotenie R 3</p>
<p>13.3. Právne predpisy o odpadoch Odpadový polyetylén je podľa vyhlášky 16/2001. (VII.18.) KôM, v znení neskorších predpisov zaradený takto: katalógové č. odpadu: 070213 Odpadový plast</p>
<p>14. INFORMÁCIE O PREPRAVE</p>
<p>14.1 Prepravná klasifikácia Látka nie je nebezpečná v zmysle prepravných predpisov</p>
<p>14.2 Špeciálne preventívne opatrenie pri preprave Neuvádza sa</p>
<p>15. INFORMÁCIE O PREDPISOCH</p>
<p>15.1 Posúdenie chemickej bezpečnosti Nie je stanovené</p>
<p>15.2 Označenie obalu látky Nie je stanovené (látka nie je klasifikovaná ako nebezpečná v zmysle Zákona MR č. 98/2001. (VI.15.) Z. z. a Smernice 67/548/EHS)</p>
<p>15.3 Ostatné predpisy, nariadenia a smernice, ktoré sa na látku vzťahujú Európska únia: Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, Zákon Maďarskej republiky z roku 2000 číslo zákona XXV. Zákon o bezpečnosti chemických látkach. Zákon Maďarskej republiky z roku 2000 číslo zákona XLIII. Zákon o odpadoch a o zmene a doplnkoch niektorých zákonov v znení neskorších predpisov 44/2000. (27.XII) Predpis EÜM o nebezpečných látkach a prípravkoch resp. podrobný popis činnosti</p>
<p>16. DALŠIE INFORMÁCIE</p>
<p>Prístup k informáciám : Zamestnávateľ musí podľa článku 35 Nariadenia EP a Rady (ES) c.1907/2006 umožniť prístup k informáciám z bezpečnostného listu všetkým pracovníkom, ktorí tento produkt používajú, alebo sú počas svojej práce vystavení jeho účinkom, ako aj zástupcom týchto pracovníkov. R - vety : nevzťahujú sa S - vety : 16, 22 S 16 - Uchovávať mimo dosahu zdrojov zapálenia – zákaz fajčenia S 22 - Nevdychujte polymérny prach Zdroje údajov použité pri zostavovaní bezpečnostného listu: Zmeny vykonané pri revízii: Januar 2009: o zmene e-mail titulu <i>Prehlásenie: bezpečnostný list bol vypracovaný v súlade s nariadením EP a rady (ES) č. 1907/2006. Obsahuje údaje, ktoré sú potrebné k zaisteniu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany životného prostredia. Tieto údaje nenahradzujú kvalitatívnu špecifikáciu a nemôžu byť považované za záruku vhodnosti a použiteľnosti tohto výrobku pre konkrétnu aplikáciu. Uvedené údaje odpovedajú súčasnému stavu znalostí a skúseností a sú v súlade s našimi právnymi predpismi. Za dodržiavanie regionálnych platných právnych predpisov zodpovedá odberateľ.</i></p>